

UDVIKLINGSTENDENSERNE TIL OG MED 2004

Denne tredje grundtakstredøgørelse omfatter udviklingen frem til udgangen af 2004. Formålet med redegørelsen er – på baggrund af redegørelser fra De Regionale Udviklingsråd, der har indsamlet og bearbejdet kommunale og amtskommunale redegørelser, samt på baggrund af statistiske indberetninger – at påvise landsdækkende udviklingstendenser, som følge af finansieringsreformen.

I alle amter er der nedsat Regionale Udviklingsråd med den forudsatte sammensætning af repræsentanter fra kommunerne i amtet, amtskommunen og brugerorganisationer på området. Alle Regionale Udviklingsråd har afgivet deres redegørelse til Socialministeriet. Et enkelt udviklingsråd har dog primært henvist til redegørelsen for 2003. Som en del af overvågningen har kommuner og amtskommuner indberettet kvartalsvise oplysninger til et centralt informations- og analysesystem om udviklingen i de enkelte sociale tilbud.

De første år med grundtaksten var præget af implementering og indkøring af et fælles administrations- og visitationsgrundlag, som grundlag for dialog mellem kommunerne og amtskommunen. I grundtakstreformens tredje år er denne proces i det væsentlige gennemført. Samarbejdet mellem amtskommune og kommuner vurderes gennemgående at være forbedret i takt med, at rutiner og procedurer er blevet indarbejdet.

Udviklingsrådenes redegørelser giver anledning til at konstatere følgende udviklingstender i 2004:

Der er generelt ikke sket markante eller signifikante ændringer i antallet eller typer af tilbud og foranstaltninger efter serviceloven. Der er således generelt og overordnet tale om et uændret aktivitetsniveau.

Børn- og ungeområdet viser en tendens til øget brug af forebyggende foranstaltninger i borgerens nærmiljø.

Det helt overordnede billede er, at der kun i begrænset omfang er ændret i opgavefordelingen mellem amtskommuner og kommuner. Kommunerne har i lighed med 2003 kun i begrænset omfang hjemtaget borgere – og i en del af de tilfælde, hvor kommuner har hjemtaget borgere, er hjemtagningen ikke foretaget som konsekvens af finansieringsreformen. I flere redegørelser vurderes det, at der på sigt kan ske

en større glidning i opgavevaretagelsen. Samtidig er der en tendens til, at kommunerne begynder at udvikle nye tilbud, selvom det endnu kun er sket i begrænset grad.

Kommunerne oplever, at sagsgangen er blevet tungere efter grundtakstreformen, og at den ændrede visitationsprocedure har medført flere arbejdsopgaver. Flere kommuner oplyser, at sagsbehandlingstiden er blevet forlænget som følge af reformen. Blandt de amtskommuner, der har samme opfattelse, forklares den forlængede sagsbehandlingstid blandt andet med, at kommunerne ikke leverer fyldestgørende materiale, og amtskommunen derfor må bruge tid på at indhente supplerende oplysninger.

Generelt oplever amtskommunerne, at kvaliteten i visitationssagerne er blevet bedre. Kommunerne er mere delte i deres opfattelse af udviklingen af sagsbehandlingskvaliteten. En del kommuner mener, at kvaliteten er uændret, lidt færre at den er forbedret, og et lille antal oplever, at sagsbehandlingskvaliteten er blevet dårligere. Overordnet set er der dog en positiv tendens i vurderingerne af kvalitet i sagsbehandlingen i forhold til året før.

Der peges i nogle kommuner på, at der fortsat i sager på voksenalderen opstår uklarheder om opgavevaretagelsen, mens nogle kommuner peger på, at opgavefordelingen er blevet klarere.

Det nævnes i flere redegørelser, at der i forbindelse med visiteringen fokuseres mere på sammenhængen mellem kvalitet og udgift end før grundtakstreformen trådte i kraft. Dette har bl.a. medført, at flere kommuner tænker i alternative løsningsmuligheder.

Udviklingsrådene konstaterer, at der er indgået generelle aftaler, praksisaftaler, fastsat fælles retningslinier eller tilsvarende for samarbejdet mellem kommuner og amtskommune om amtskommunal medfinansiering af kommunale opgaveløsninger. Samarbejdet på medfinansieringsområdet fungerer overvejende tilfredsstillende, og amtskommunerne medfinansierer langt størstedelen af de samlede kommunale ansøgninger herom.

Den generelle vurdering af udviklingen i samarbejdet mellem amtskommuner og kommuner varierer. En del kommuner mener, at samarbejdet er blevet bedre. Dette er sket, selvom de fleste redegørelser peger på, at administrationen er blevet mere belastende som følge af grundtakstreformen. Andre kommuner mener dog, at den tungere administration gør samarbejdet mere problematisk. Overvejende er